

การประชุมปฏิบัติการ

แนวทางการควบคุมการสูบบุหรี่ของแรงงาน
ในสถานประกอบการ โดยศูนย์บริการสาธารณสุขพี่เลี้ยง

วันที่ 16 ตุลาคม 2562
ณ โรงแรมรอยัล ริเวอร์

Yes! We do

การป้องกันและควบคุมการสูบบุหรี่ (ดื่มสุรา) ของ
แรงงานในสถานประกอบการ
ช่วยสร้างเสริมสุขภาพของประชาชน
ในพื้นที่ให้บริการสาธารณสุขอย่างไร

Yes! We do

อัตราการตาย โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

จำนวนการเสียชีวิตจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังทั่วโลก
ไม่น้อยกว่า 36 ล้านคน

คิดเป็น ร้อยละ 62

ประเทศไทย

มีการตายด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ร้อยละ 75
หรือ 320,000 คน/ปี

มีอัตราการตายด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ช.ม. ละ 37 คน

ปี 2560 จำนวน
31,172 คน

สาเหตุการเสียชีวิต

1

(ร้อยละ 4.59)
ประมาณ 28,000 คน

โรคหลอดเลือดสมอง

2

โรคหัวใจขาดเลือด

3

โรคทางเดินหายใจ
อุดกั้นเรื้อรัง

4

โรคมะเร็ง

5

โรคความดันโลหิตสูง

Yes! We do

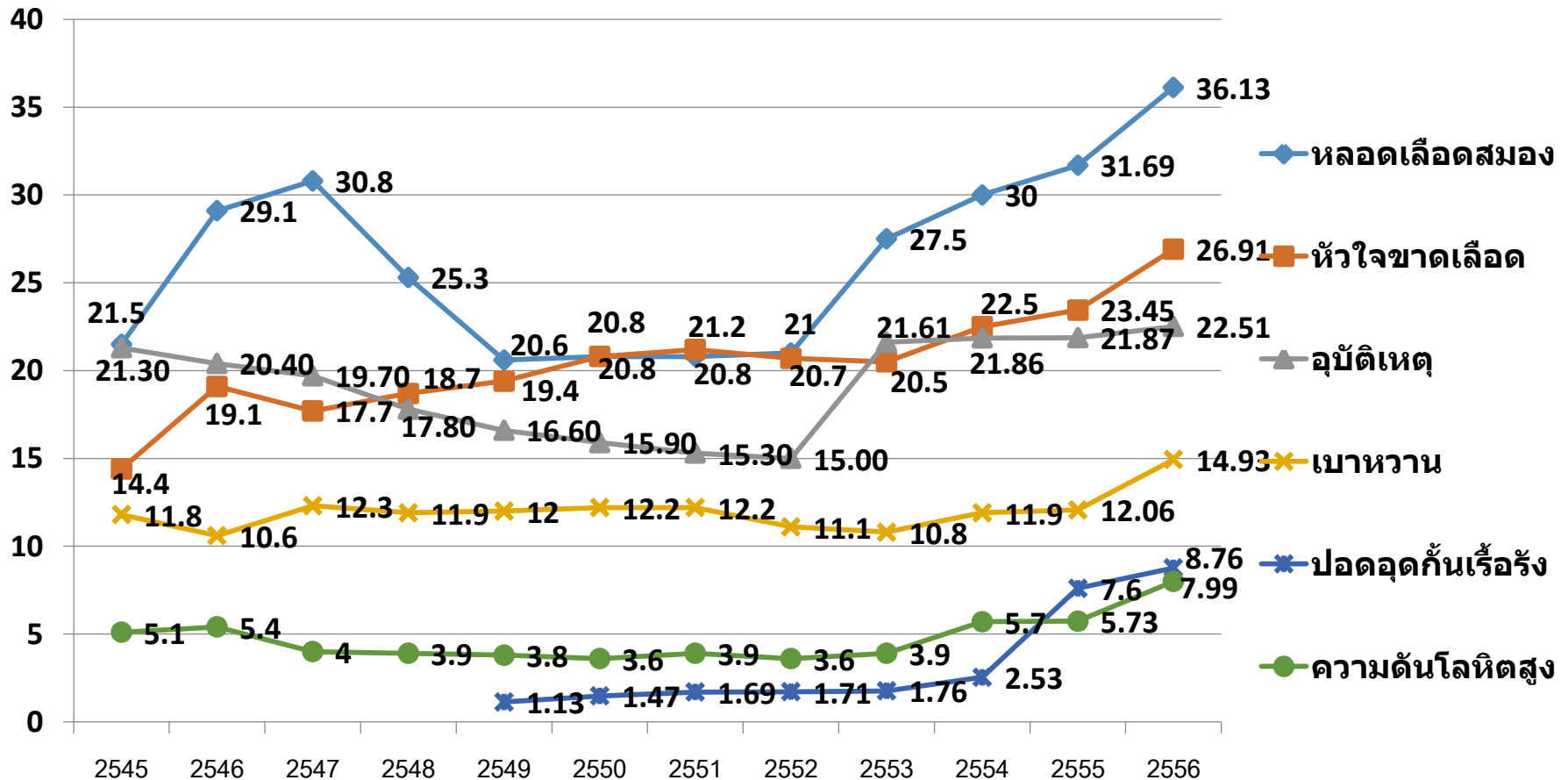

พฤติกรรมเสี่ยง การเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยาและกลุ่มโรค NCDs

Yes! We do

อัตราการตายต่อประชากรแสนคนด้วยโรคไม่ติดต่อ (NCD) ที่สำคัญปี พ.ศ.2545 - 2556

ที่มา : สนย.

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2552 – 2556) อัตราตายด้วยโรค NCD ที่สำคัญ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ และการเกิด โรคไม่ติดต่อ (NCD) หลัก 4 โรค

โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง/ ปัจจัยเสี่ยง	ยาสูบ	สุรา	อาหารไม่ถูก สุขลักษณะ	ขาดการออกกำลังกาย
โรคหัวใจและหลอดเลือด				
โรคมะเร็ง				
เบาหวาน				
โรคปอดเรื้อรัง				

การสร้างเสริมสุขภาพของประชาชน
จำเป็นต้องป้องกันและควบคุมการสูบบุหรี่

Set of 9 voluntary global NCD targets for 2025

Indicators and Target for NCDs Prevention & Control

Harmful use of alcohol
10% reduction

Premature mortality from NCDs
25% reduction

Essential NCD medicines and technologies
80%

Physical inactivity
10% reduction

เป้าหมาย: **NCD Global target**
ลดการบริโภคยาสูบ 30 %
ปี พ.ศ. 2568
ลดอัตราการบริโภคให้เหลือไม่เกิน **ร้อยละ 15**
หรือจำนวนผู้สูบบุหรี่ไม่เกิน **9 ล้านคน**

Drug therapy and counseling
50%

Salt/sodium intake
30% reduction

Diabetes/obesity
0% change

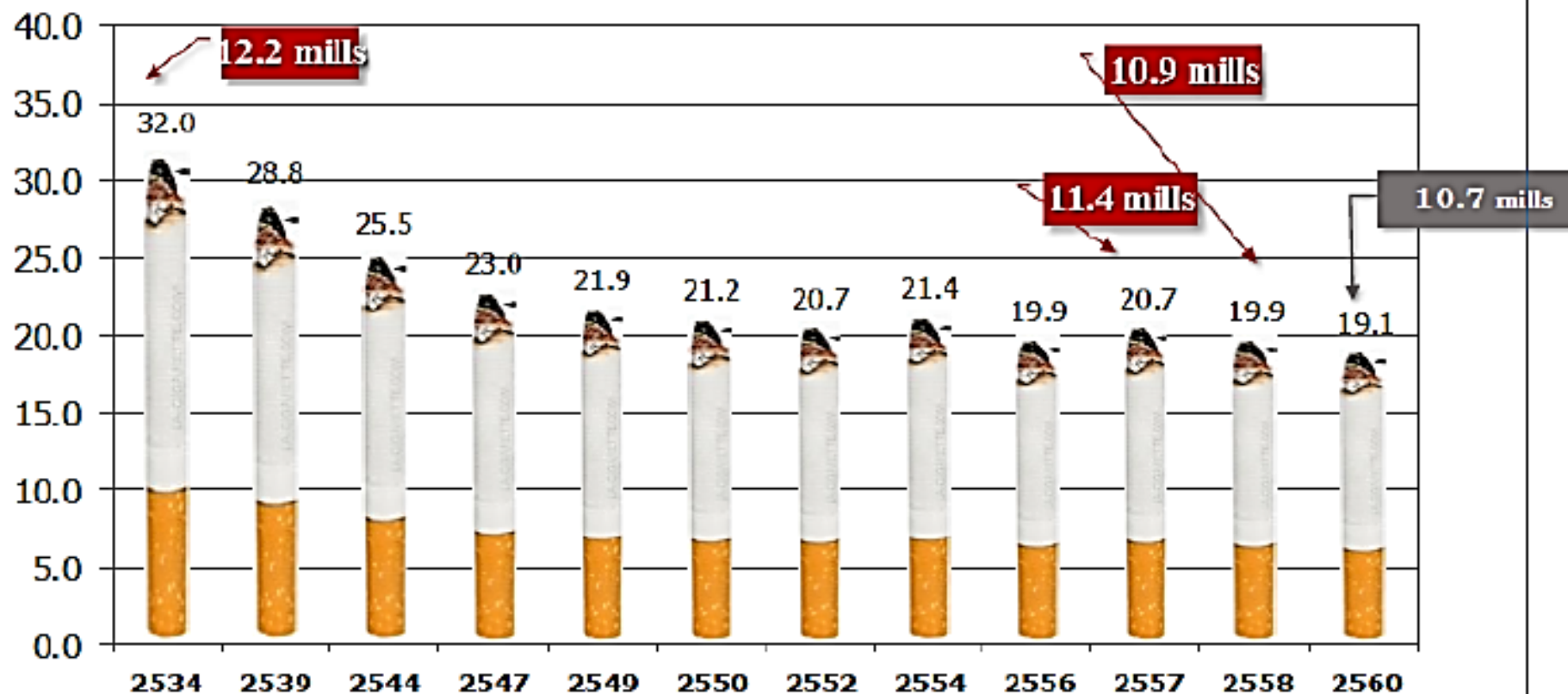
Tobacco use
30% reduction

Raised blood pressure
25% reduction

■ Mortality and morbidity
■ Risk factors for NCDs
■ National systems response

สถานการณ์การสูบบุหรี่ชนิดมีควันของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป

หมายเหตุ: ปี 2560 ประชากรไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ทั้งประเทศ 55,948,229 คน

Yes! We do

สสส
สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การวิจัยและส่งเสริมสุขภาพ

การควบคุมการบริโภคยาสูบ ที่มีเป้าหมายลดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

การบริโภคยาสูบของคนไทยลดลงจาก 10.7 ล้านคน ในปี 2560
เหลือ ไม่เกิน 9 ล้าน ในปี 2568

ปี 2560   ปี 2562   ปี 2563   ปี 2568

อัตราการสูบบุหรี่
15 ปีขึ้นไป
(โดยรวม)

19.1%

17%

16.5%

15.0%

อัตราการสูบบุหรี่
15 ปีขึ้นไป
(โดยรวม)

10.7
ล้าน
คน

10.45
ล้าน
คน

10.2
ล้าน
คน

9 ล้าน
คน

ที่มา: สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ

คนไทยที่สูบบุหรี่

2557

- 11.4 ล้านคน

2560

- ลดลงเหลือ 10.7 ล้านคน

เฉลี่ยลดลงปีละ 233,333 คนใน 3 ปีหลัง

*มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ 2560

ถ้าจะให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมาย

ลดจำนวนผู้สูบลงเหลือ 9 ล้านคน หรืออัตราการ
สูบบุหรี่เหลือ 15% ในปี 2568

จะต้องลดจำนวนคนสูบปีละ 250,000 กว่า
คน ติดต่อกัน 7 ปี และป้องกันไม่ให้มีนักสูบ
หน้าใหม่

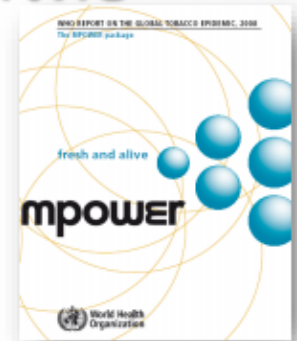
Yes! We do

เครื่องมือการควบคุมการบริโภคยาสูบของประเทศไทย

1. พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560
2. กรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก
(WHO Framework Convention on Tobacco Control : FCTC)
3. นโยบายในการควบคุมการบริโภคยาสูบขององค์การอนามัยโลก MPOWER
4. แผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2559-2562
5. คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ (คผยช.)

Yes! We do

บทบาทและหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข

ให้บริการด้านการแพทย์และสาธารณสุข ระดับปฐมภูมิ ครอบคลุม 4 มิติ

- ด้านการสร้างเสริมสุขภาพ ในกลุ่มเป้าหมายต่างๆ อย่างทั่วถึง
- ด้านการป้องกันควบคุมโรค
- ด้านการรักษาพยาบาลในระดับปฐมภูมิ
- ด้านการฟื้นฟูสุขภาพ

การให้บริการสุขภาพของศูนย์บริการสาธารณสุข

1. บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข (ใน-นอกศูนย์) : คลินิกตรวจรักษาโรคทั่วไป/เรื้อรัง, คลินิกป้องกันและบำบัดยาเสพติด, คลินิกสุขภาพจิต, คลินิกสร้างเสริมสุขภาพ ฯลฯ งานอนามัยชุมชน งานอนามัยโรงเรียน งานสาธารณสุขชุมชน
2. บริการสังคมสงเคราะห์และฟื้นฟูสุขภาพ
3. บริการทันตกรรม
4. การบำบัดฟื้นฟูผู้เสพยา/ผู้ติดยาและสารเสพติด

การขับเคลื่อน...จากทุกภาคส่วนในทุกระดับ

ระดับพื้นที่

ระดับส่วนกลาง

บทบาท หน้าที่ และการให้บริการด้านการควบคุม
การบริโภคยาสูบของประชากรวัยทำงาน
โดยศูนย์บริการสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร

ที่ผ่านมาเรามักลืมประชากรวัยทำงาน เพราะ
คิดว่ายังแข็งแรง ???

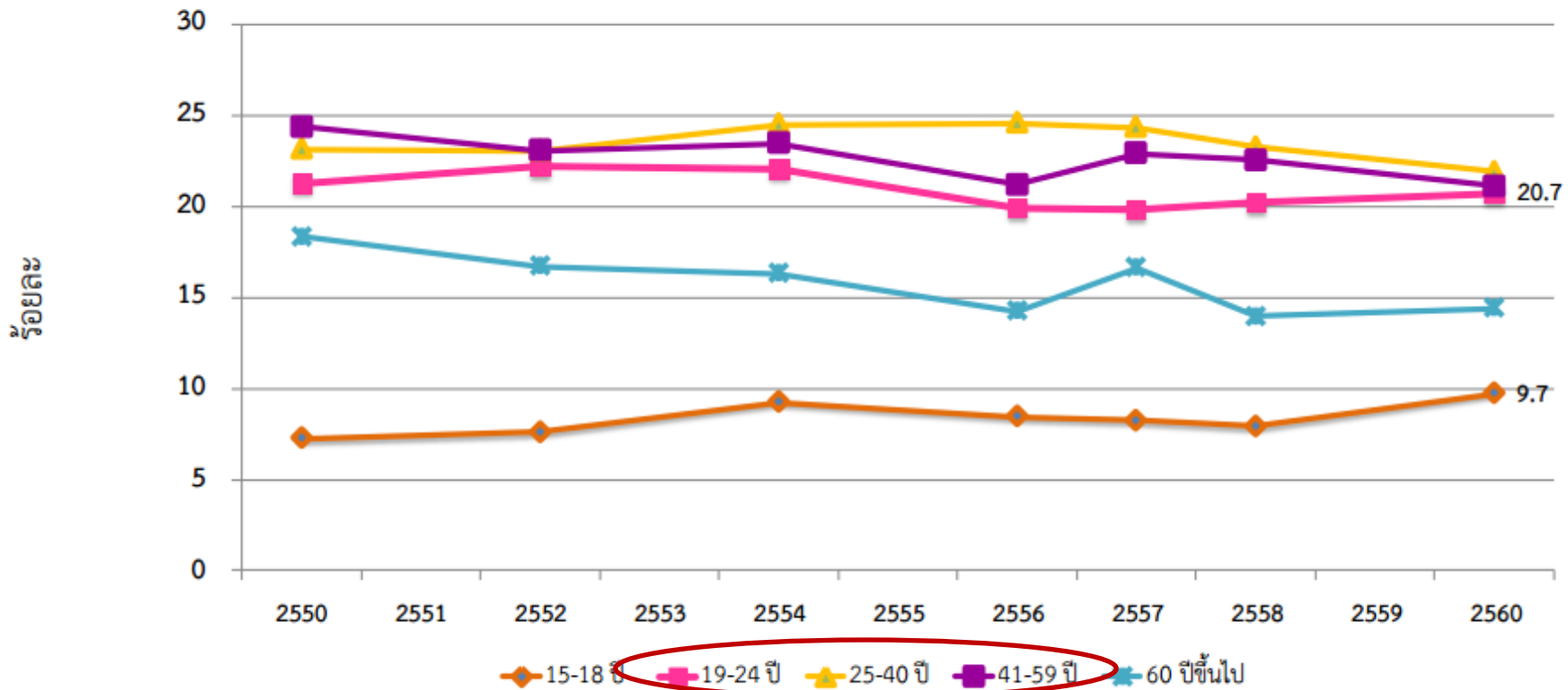
ทั้งๆที่ ประชากรวัยทำงาน มีพฤติกรรมเสี่ยง
ต่อสุขภาพมากที่สุด ???

Yes! We do

สถานการณ์การบริโภคยาสูบของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป

อัตราการสูบบุหรี่ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ปี 2550 - 2560 จำแนกตามกลุ่มอายุ

Yes! We do

การสร้างเสริมสุขภาพของประชาชน จำเป็นต้องป้องกันและควบคุมการสูบบุหรี่ ของคนทำงาน

Yes! We do

จำนวนคนทำงาน (ในระบบ) และ สถานการณ์การสูบบุหรี่ของคนทำงาน ในกรุงเทพฯ

Yes! We do

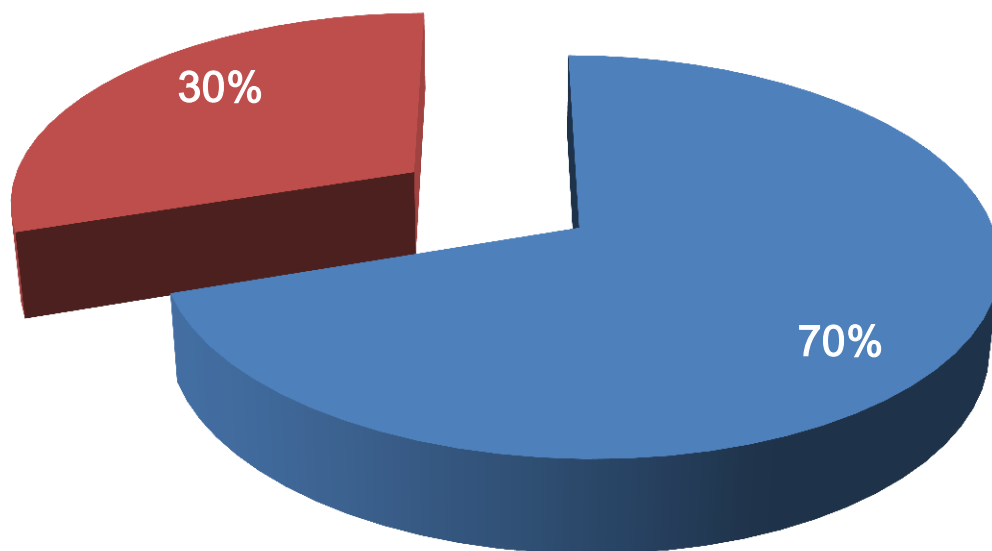
จำนวนสถาน
ประกอบการ
(เฉพาะขนาด
กลางและ
ใหญ่) และ
คนทำงานที่
เป็น
ผู้ประกันตน
(2559)
จำแนกตาม
จังหวัดต่างๆ

	จังหวัด	จำนวน สปก. (แห่ง)	ผู้ประกันตน (คน)
1	กรุงเทพ	9,370	2,602,647
2	สมุทรสาคร	1,180	289,193
3	สมุทรปราการ	2,416	540,925
4	ฉะเชิงเทรา	745	178,769
5	ชลบุรี	2,225	520,312
6	ระยอง	1,338	327,036
7	นครปฐม	783	153,188
8	ราชบุรี	301	66,449
9	สระบุรี	536	131,768
10	นครราชสีมา	690	186,438
11	ขอนแก่น	364	93,525
12	ตรัง	132	24,346
13	สุราษฎร์ธานี	429	65,963
รวม 13 จังหวัดนาร่อง		20,509	5,180,559
รวมทั้งประเทศ		29,649	7,413,522

ร้อยละของคนทำงาน (ผู้ประกันตน) ใน 13 จังหวัดนำร่อง

■ 13 จังหวัดนำร่อง ■ จังหวัดที่เหลือ

Yes! We do

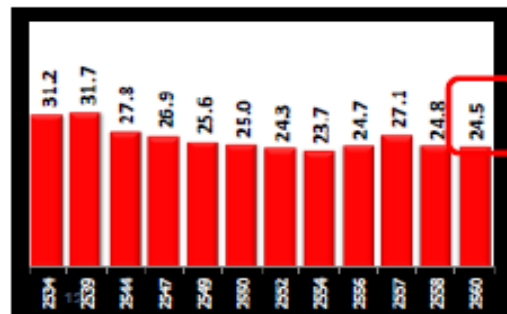
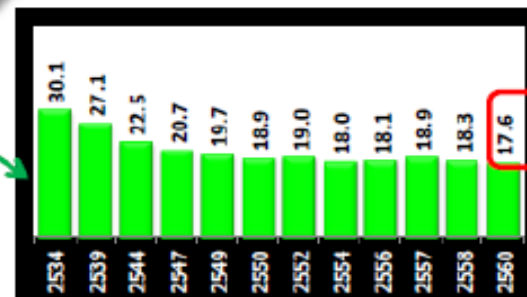
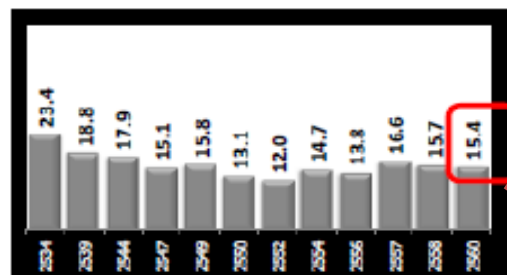
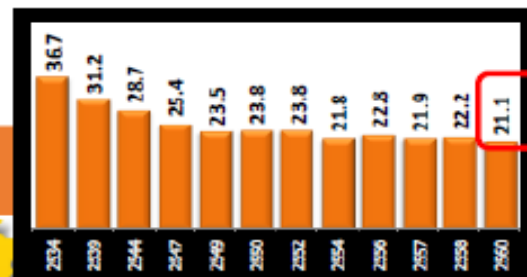
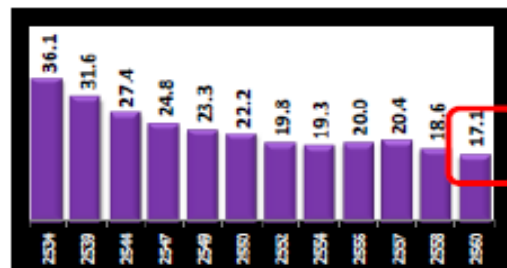
จำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตนในเขตกรุงเทพฯ

สถานประกอบการ	รวมทั้งหมด		กรุงเทพฯ	
	สปก.(แห่ง)	ผู้ประกันตน	สปก.(แห่ง)	ผู้ประกันตน
ขนาดเล็ก (<หรือเท่ากับ 50 คน)	412,442	3,151,365	139,507	1,051,643
ขนาดกลาง (51-200 คน)	23,934	2,275,199	7,123	660,024
ขนาดใหญ่ (201 คนขึ้นไป)	8,492	5,414,015	2,535	2,028,426
รวม	444,868	10,840,579	149,165	3,740,093

สถานการณ์การสูบบุหรี่ชนิดมีควันของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป (ต่อ)

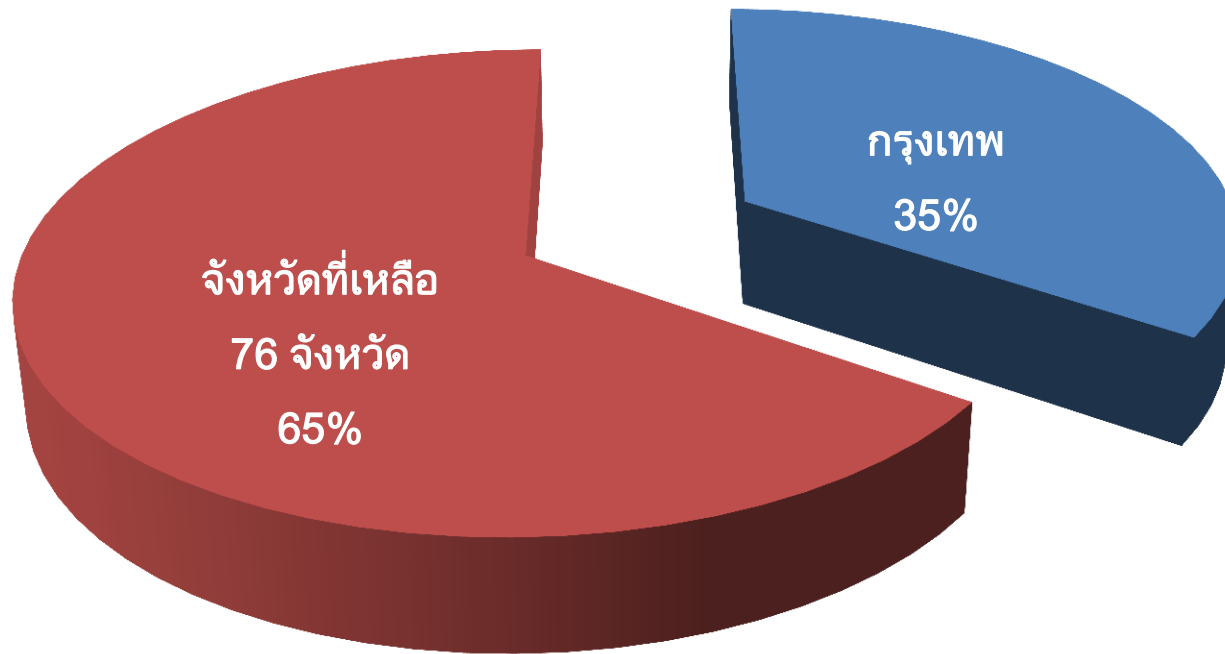
ภูมิภาคกับการสูบบุหรี่

Slide prepared by Dr Sarunya Benjakul, 01-30-62

Yes! We do

จำนวนผู้ประกันตน

อัตราการสูบบุหรี่ของคนกรุงเทพ ร้อยละ 15.4*

จำนวนวัยทำงาน (เฉพาะในระบบ) ที่สูบบุหรี่ 575,974 คน

จำนวนคนสูบบุหรี่ในกทม. 1.16 ล้านคน*

คนที่สูบบุหรี่ เป็นคนวัยทำงาน (เฉพาะในระบบ) ร้อยละ 50

*มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ 2560

หากกทม.ต้องการการสร้างเสริมสุขภาพ
ของคนในกทม.
จำเป็นต้องป้องกันและควบคุมการสูบบุหรี่
ของคนทำงานในสถานประกอบการ

สิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

จำนวนสถานประกอบการ	แห่ง
สถานประกอบการขนาดกลางขึ้นไปใน กรุงเทพฯ	9,658
สถานประกอบการที่มีที่ตั้งในกรุงเทพฯ ที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการตั้งแต่ปี 2551-62	127
สถานประกอบการที่มีการขับเคลื่อน แรงงานสุขภาพดีฯ อย่างเป็นระบบ (สถาน ประกอบการต้นแบบ)	62

ขอบคุณค่ะ

โครงการส่งเสริมการขยายฐาน
การสร้างเสริมสุขภาพในสถานประกอบการ

สมาคมพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

Yes! We do

